

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	24.01.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	prokurör Kaspar Urmas Oja
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalaja number:	24231752835
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx

Prokuratuur võib menetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata (KrMS § 202), kui

- I. menetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest KarS ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse,
- II. kahtlustatava süü ei ole suur
- III. kahtlustatav on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju
- IV. kahtlustatav on tasunud või võtnud kohustuse tasuda kriminaalmenetluse kulud
- V. kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi

Käesoleval juhul ongi kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära (I). Täpsemalt on esemeks KarS § 121 lg 2 p 2, 3 ehk korduv kehaline väärkohtlemine lähisuhtes. Sellise teo toimepanemise eest karistatakse viidatud sätte järgi rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Kahtlustatava süü ei ole suur (II). Kriminaalmenetlusliku põhimõttena kehtib, et süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et

- Kahtlustatav on väljendanud puhtsüdamlikku kahetsust KarS § 57 mõttes, tunnistas ülekuulamisel, et konflikt ja kähmlus toimus (KarS § 57 lg 1 p 3), tema tegutses hetkeemotsiooni ajal
- seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära.
- Ka kannatanu on selgitanud, et ta ei oma kahtlustatava suhtes enam pretensioone, soovib leppimist ning head läbisaamist, mitte karistamist; soovib, et edaspidi saaks ta kahtlustatavaga rahulikult suhelda ja probleeme rahumeelselt lahendada
- Kannatanu ei ole tsiviilhagi esitanud,
- Terve pere on tänaseks pöördunud MDFT teenusele

Kannatanu ei ole esitanud tsiviilhagi tekitatud kahju hüvitamiseks (III), menetluskulusid ei tekkinud (IV).

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi (V).

Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise tema poolt.

- temal puuduvad kehtivad kriminaal- ning väärteokaristused,
- tema puuduvad arhiveeritud kriminaal- ning väärteokaristused
- tema suhtes pole varem lõpetatud kriminaalmenetlust KrMS § 203¹ või § 202 alusel.

Piisavat eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul isikule asetatud kohustused: MDFT ja vägivallast hoidumine. Sellisele seisukohale jõudis prokurör mh kriminaalmenetluse lõpetamise vormistamisel kahtlustatavaga vahetult suheldes ning lähtuvalt asjaolust, et pärast kriminaalmenetluse esemeks olnud episoodi st 6 kuu jooksul pärast konflikti ei ole kahtlustatava ja kannatanu vahel rohkem füüsilisi konflikte olnud.

Puudub alus arvata, et kahtlustatav kui varasemalt kriminaalkorras karistamata isik, kellel arutlusalusele intsidendile järgnevalt pole uusi konflikte olnud ning kes on asunud pereterapiat läbima, paneb toime uusi kuritegusid. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna kahtlustatav kuulati üle, ta on oma tegu tunnistanud. Riik on niisiis isiku käitumisele operatiivselt ning üheseltmõistetavalt reageerinud, isik on oma teost aru saanud, on lubanud konflikte vältida ja on seda ka tänaseks teinud. Samuti on isik vabatahtlikult võtnud eripreventiivsed ning teatavas mõttes karistusliku mõjuga kohustused. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise (nr RP-1-2/22/1) p 3.2.2. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas KarS §-dele 120-121 vastava jätkuva preevõimuga puhul. Seadus võimaldab aga menetlust siiski ka sellisel juhul KrMS § 202 lg 7 alusel lõpetada ning käesoleval juhul leiab prokurör - irdudes peaprokuröri juhisest – et avalik menetlushuvi siiski siinses asjas puudub, ülaltoodud põhjustel.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, 2 ja lg 7 ja 206 (menetluse lõpetamine avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur), prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231752835 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: Kahtlustatava kohustus KrMS § 202 lg 2 järgi on

- a) mitte toime panna uusi isikuvastaseid kuritegusid

Tähtajaks määrata **12 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **24.01.2026 (k.a)**.

- b) Osaleda MDFT-s ehk mitmedimensioonilises pereteraapias Sotsiaalkindlustusameti korraldamisel

Teraapia läbimise tähtjaks määrata **10 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **24.11.2025 (k.a)**.

3. Tõkendid jt kriminaalmenetluse tagamise vahendid: puuduvad.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad

5. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad

6. Käesolev määrus saata:

- kannatanule xxx (KrMS § 206 lg 2) ja tema esindajale xxx
- teadmiseks DELTA kaudu info@sotsiaalkindlustusamet.ee

7. Kannatanul on õigus 10 päeva jooksul alates käesoleva määruse saamisest

- tutvuda toimikuga (KrMS § 206 lg 3)
- vaidlustada menetluse lõpetamine Riigiprokuratuuris (KrMS § 207 lg 3)
- taotleda määruse sisust arusaamiseks selle tõlkimist keelde, mida ta valdab, kui tema kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt.¹

Kaspar Urmas Oja
prokurör

Kui isik ei täida talle käesoleva määruse p 2 toodud kohustusi tähtaegselt, siis prokurör uuendab kriminaalmenetluse.

Kinnitan, et olen nõus kriminaalasja lõpetamisega, olen nõus minule asetatud kohustusega, mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia kätte saanud.

Nimi:

Allkiri:

Kuupäev:

¹ Если потерпевший, являющийся физическим лицом, не владеет эстонским языком, то он может, для понимания содержания текста постановления о прекращении уголовного производства, в течение десяти дней подать ходатайство о переводе его на родной язык потерпевшего или на язык, которым он владеет.

If a victim is not proficient in the Estonian language, they have the right to request the translation of the order on the termination of criminal proceedings into their native language or a language in which they are proficient within 10 days.